

Cleachdadh na Gàidhlig Air-Loidhne

Toraidhean an t-Suirbhidh

#YSObservatory

Clàr-innse

1. Ro-Ràdh agus Prìomh Thoraidhean.....	2
2. Toraidhean an t-Suirbhidh.....	8
2.1 Ag ionnsachadh Gàidhlig.....	9
2.2 Uidh ann an ionnsachadh am measg an fheadhainn aig nach eil Gàidhlig.....	17
2.3 Cleachdadh na Gàidhlig air-loidhne.....	23
2.4 An susbaint air-loidhne a tha air a chleachdadh le luchd-labhairt fileanta.....	33
2.5 Luach cultar, dualchas agus cànan na Gàidhlig.....	39
3. Eòlas-Sluaigh an Luchd-fhreagairt.....	41

1. Ro-Ràdh agus Prìomh Thoraidhean

Bho 2018 tha sinn air a bhith ag obair còmhla ri Bòrd na Gàidhlig gus cleachdadh agus ionnsachadh na Gàidhlig a mheudachadh am measg dhaoine òga ann an Alba, agus gus ìomhaigh adhartach den chànan a bhrosnachadh.

Tha an suirbhidh seo mar phàirt den obair com-pàirteachais seo. Tha e ag amas air ar tuigse adhartachadh air mar a bhios daoine òga a' cleachdadh Gàidhlig air-loidhne, agus na goireasan agus na meadhanan as fheàrr leotha a chleachdadh nuair a tha iad a' coimhead airson fiosrachadh a chomharrachadh.

Tha sinn an dòchas gun cuidich toraidhean an t-suirbhidh seo sinn fhèin, agus buidhnean eile sa ghnìomhachas, gus ar solar Gàidhlig a leasachadh. Cuidichidh seo sinn gus coinneachadh ri feumalachdan luchd-labhairt agus luchd-ionnsachaidh òg na Gàidhlig ann an Alba.

Chaidh an t-suirbhidh a ruith eadar 30^{mh} an t-Samhain 2020 agus 28^{mh} An Gearran 2021 agus fhuair sinn **716** freagairt chrìochnaichte.

Notaichean

1. Chaidh 'logic' a chleachdadh san t-suirbhidh gus luchd-freagairt a stiùireadh gu ceistean a bha iomchaidh don eòlas aca. Mar sin, tha na meudan sampall airson nan ceistean eadar-dhealaichte bho cheist gu ceist. Chaidh na meudan sin a ràdh far a bheil sin iomchaidh.
2. Chaidh ceudadan a chleachdadh far an robh meudan sampall 80 no nas àirde ann. Far an robh na meudan sampall nas lugha na 80, chaidh na h-àireamhan fhèin a chleachdadh.

3. Chaidh beagan anailis coimeasach a dhèanamh air sgìrean ùghdarrasan ionadail. Chaidh na h-ùghdarrasan ionadail a sheòrsachadh ann an trì buidhnean a rèir far a bheil iad san dùthaich agus air ìrean fileantachd am measg an luchd-fhreagairt: Meadhan na Dùthcha, a' Ghàidhealtachd agus na h-Eileanan an Iar agus "Eile". Tha an clàr gu h-ìosal a' sealltainn na buidhnean seo. Cha b' urrainnear a h-uile ceist a sgrùdadh a rèir buidheann air sgàth diofar mheudan sampall (chaidh seo a ràdh san aithisg nuair a tha sin iomchaidh).

Buidheann	Ùghdarras Ionadail
Meadhan na Dùthcha	An Eaglais Bhreac
	Baile Dhùn Èideann
	Cathair Ghlaschu
	Fìobha
	Lodainn an Iar
	Lodainn Mheadhanach
	Sruighlea
A' Ghàidhealtachd agus na h-Eileanan an Iar	A' Ghàidhealtachd
	Earra-Ghàidheal is Bòd
	Na h-Eileanan Siar
Eile	Aonghas
	Arcaibh
	Cathair Dhùn Dè
	Cathair Obar Dheathain
	Crìochan na h-Alba
	Dùn Phrìs is Gall-Ghàidhealaibh
	Inbhir Chluaidh
	Lodainn an Ear
	Moireibh
	Peairt is Ceann Rois
	Sealtainn
	Siorrachd Chlach Mhanann
	Siorrachd Dhùn Breatann an Ear
	Siorrachd Dhùn Breatann an Iar
	Siorrachd Lannraig a Deas
	Siorrachd Lannraig a Tuath
	Siorrachd Obar Dheathain
	Siorrachd Rinn Friù
	Siorrachd Rinn Friù an Ear
	Siorrachd Àir a Deas
Siorrachd Àir a Tuath	
Siorrachd Àir an Ear	

4. Chaidh feadhainn de na freagairtean do cheistean teacsa-fosgailte air an seòrsachadh mar freagairtean neo-iomchaidh. Chaidh an roinn seo a chleachdadh nuair a bha freagairtean neo-iomchaidh, gun chiall no nuair nach robh iad a' freagairt ri cuspair na ceiste. Chaidh notaichean a chur san aithisg far na thachair seo.

Prìomh Thoraidhean

An toiseach, chaidh iarraidh air an luchd-fhreagairt an ìre fileantachd Gàidhlig aca a mheasadh. Thuir **faisg air leth (44.8%)** dhiubh gun robh iad **ag ionnsachadh Gàidhlig aig ìre air choreigin**. Am measg an luchd-ionnsachaidh, bha a' mhòr-chuid nan **luchd-tòiseachaidh (32.5%)**. B' e **daoine gun Ghàidhlig (43.3%)** am buidheann singilte as motha.

Ionnsachadh na Gàidhlig

1. Am measg an luchd-fhreagairt a thuir gun robh iad nan **luchd-ionnsachaidh adhartach no fileanta**, thuir a' mhòr-chuid gun do **dh'ionnsaich iad Gàidhlig san sgoil (85.7%)**.
2. Am measg an luchd-fhreagairt a thuir gun robh iad nan **luchd-ionnsachaidh tòiseachaidh no eadar-mheadhanach**, thuir a' mhòr-chuid gun robh iad **ag ionnsachadh air Duolingo (81.7%)**.

Chaidh na ceistean a leanas fhaighneachd do luchd-freagairt a thuir gun robh iad nan **luchd-ionnsachaidh tòiseachaidh, eadar-mheadhanach no adhartach**.

3. B' e **ùidh ann an òrain is ceòl (52.0%)** agus ann an **litreachas Gàidhlig (45.8%)** na h-adhbharan as cumanta airson ùidh a bhith aca ann a bhith ag ionnsachadh Gàidhlig.
4. Nuair a chaidh faighneachd dhaibh dè na **làraich-lìn agus na goireasan a bu fheumaile** dhaibh airson Gàidhlig ionnsachadh, b' e **Duolingo (66.6%)** am freagairt as cumanta.
5. Nuair a chaidh faighneachd dhaibh dè na goireasan ionnsachaidh Gàidhlig, fiosrachadh no cothroman a tha iad airson a bhith air an cruthachadh, b' e **solar agus taic san sgoil (27.2%)** am freagairt as cumanta.
6. Nuair a chaidh faighneachd dhaibh dè an seòrsa susbaint a bhiodh cuideachail airson a bhith ag ionnsachadh Gàidhlig, **thuir a' mhòr-chuid (70.4%)** gum bu mhath leotha ionnsachadh tro **bhideothan goirid den leithid TikTok no Instagram Reels**. Bha **susbaint eadar-ghnìomhach air sgeulachdan Instagram (67.9%)** agus **bhideothan fada air Instagram no YouTube (66.0%)** nan roghainnean mòr-chòrdte eile.

Ùidh Ionnsachaidh Am Measg Iad aig Nach Eil Gàidhlig

Chaidh na ceistean a leanas fhaighneachd do luchd-freagairt a thuir nach robh Gàidhlig aca idir.

1. Nuair a chaidh faighneachd dhaibh dè an ùidh a bh' aca ann a bhith ag ionnsachadh Gàidhlig, sheall leth **(49.6%)** den luchd-fhreagairt seo ùidh air choreigin, agus b' e **ùidh gu leòr (26.1%)** an taghadh as cumanta. Thuir cairteal den luchd-fhreagairt seo **nach robh ùidh aca idir (24.5%)** ann a bhith ag ionnsachadh Gàidhlig.

Chaidh iarraidh air an luchd-freagairt a thuir gun robh iad **gun ùidh, gun mòran ùidh** no gun robh iad **neodrach** mu bhith ag ionnsachadh Gàidhlig innse carson nach robh ùidh aca ann.

2. B' e **a' bheachd gu bheil an cànan gun fheum no neo-bhuntainneach am prìomh adhbhar nach robh ùidh** aig luchd-freagairt ann a bhith ag ionnsachadh Gàidhlig.

Chaidh na ceistean a leanas fhaighneachd do luchd-freagairt a thuir gun robh iad **neodrach** no gun robh **ùidh mhòr no beagan ùidh** aca ann a bhith ag ionnsachadh Gàidhlig.

3. Nuair a chaidh faighneachd dhaibh **carson a bha ùidh aca** ann a bhith ag ionnsachadh Gàidhlig, thuir dà thrian dhiubh **(66.2%) 'airson beagan spòrs'**
4. Nuair a chaidh faighneachd dhaibh dè na goireasan ionnsachaidh Gàidhlig, fiosrachadh no cothroman a bhiodh iad airson a bhith air an cruthachadh, b' e **solar agus taic san sgoil (39.0%)** am freagairt as cumanta.
5. Nuair a chaidh faighneachd dhaibh dè an seòrsa susbaint a bhiodh cuideachail airson a bhith ag ionnsachadh Gàidhlig, **thuir a' mhòr-chuid (70.0%)** gum bu mhath leotha ionnsachadh tro **bhideothan goirid den leithid TikTok no Instagram Reels**. Bha **bhideothan fada air Instagram no YouTube (59.9%)** agus **susbaint eadar-ghnìomhach air sgeulachdan Instagram (58.9%)** nan roghainnean mòr-chòrdte eile.

Cleachdadh na Gàidhlig Air-Loidhne

1. Nuair a chaidh faighneachd dhaibh dè cho tric 's a bha iad a' faicinn no a' cleachdadh Gàidhlig air-loidhne, b' e **'Cha bhith mi a' cleachdadh Gàidhlig air-loidhne' (35.9%)** am freagairt as cumanta. Thuir faisg air trian den luchd-

fhreagairt gu robh iad a 'cleachdadh no a' faicinn Gàidhlig air-loidhne **a' mhòr-chuid de làithean no a h-uile latha (30.1%)**.

2. Am measg an luchd-fhreagairt a thuir nach bi iad a' cleachdadh Gàidhlig air-loidhne, thuir barrachd air leth **(58.4%)** gum **bu mhath leotha a bhith ga chleachdadh/fhaicinn**.

Chaidh na ceistean a leanas fhaighneachd don luchd-fhreagairt a thuir gum bi iad a' faicinn no a' cleachdadh Gàidhlig air-loidhne **bho àm gu àm, gach mìos, gach seachdain, a' mhòr-chuid de làithean no a h-uile latha**.

3. B' ann tro **Dolingo (60.8%)** a chaidh Gàidhlig a chleachdadh air-loidhne as trice.
4. B' e **bhideothan goirid air TikTok agus Instagram Reels (52.9%)** agus **puist meadhanan sòisealta air Instagram agus Facebook (50.1%)** na seòrsaichean susbaint a chaidh a chleachdadh as trice.
5. Thuir a' mhòr-chuid den luchd-fhreagairt seo **(93.7%)** gum **bu mhath leotha barrachd susbaint Gàidhlig fhaicinn** air na meadhanan sòisealta agus air-loidhne.
6. Nuair a chaidh faighneachd dhaibh **dè an seòrsa susbaint Gàidhlig a bu mhath leotha fhaicinn nas trice**, b' e **bhideothan goirid air TikTok agus Instagram Reels (70.6%)** am freagairt as cumanta.
7. Nuair a chaidh faighneachd dhaibh am **beachdan airson susbaint Gàidhlig air na meadhanan sòisealta**, b' e **susbaint a bha ag amas air luchd-ionnsachaidh (23.3%)** an iarrtas as cumanta. B' e **bhideothan (19.0%)** am meadhan a chaidh ainmeachadh as trice.

An Susbaint Air-Loidhne air a Chleachdadh le Luchd-Labhairt Fileanta

Chaidh na ceistean a leanas fhaighneachd do luchd-freagairt a thuir gun robh iad nan luchd-labhairt **fileanta**.

1. Thuir a' mhòr-chuid den luchd-fhreagairt **(95.3%)** gu bheil iad a' coimhead airson fiosrachadh **tro Google no einnsean lorgaidh eile**. Chaidh **na meadhanan sòisealta** ainmeachadh le còrr air leth dhiubh **(57.6%)** cuideachd.
2. Nuair a chaidh faighneachd dhaibh **am b' fheàrr leotha goireas a chleachdadh ann an Gàidhlig no Beurla** (nam biodh e ri fhaighinn anns an dà chuid), cha mhòr nach robh sgaradh cothromach eatorra. Thagh **48% dhiubh Gàidhlig** agus

thagh **52% dhiubh Beurla**. Thuirte mòran den fheadhainn a thagh Gàidhlig gu bheil e **a' còrdadh riutha a bhith a' cleachdadh a' chànan agus gu bheil iad airson a cleachdadh nas trice** agus gur e sin an adhbhar airson an taghadh seo seo; thuirte an fheadhainn a thagh **Beurla** gur ann air sgàth 's gu bheil e **nas fhasa no nas luaithe**.

3. Nuair a chaidh faighneachd dhaibh dè an cuspair air am bu mhath leotha **barrachd fiosrachaidh fhaicinn anns a' Ghàidhlig**, b' e **cùisean an là, naidheachdan agus poilitigs** am freagairt as cumanta.
4. Is e **bhideothan** a' mheadhan a b' fheàrr leis a' mhòr-chuid (**78.8%**) de luchd-freagairt a chleachdadh nuair a bha iad a' lorg fiosrachadh air-loidhne.
5. Nuair a chaidh iarraidh orra taghadh dè na **goireasan air-loidhne Gàidhlig** a bha gu sònraichte math, thagh a' mhòr-chuid (**75.3%**) dhiubh **Am Faclair Beag (faclair.com)**.
6. Nuair a chaidh faighneachd dhaibh dè na **goireasan ionnsachaidh, fiosrachadh, no cothroman a bu mhath leotha a bhith air an cruthachadh**, b' e **àiteachan sòisealta is coimhearsnachd** am moladh as cumanta.

Luach Cànan, Dualchas agus Cultar na Gàidhlig

Chaidh na ceistean a leanas fhaighneachd dhan **a h-uile neach a fhreagair an suirbhidh**.

1. Thuirte mu dhà thrìan (**66.8%**) gu bheil **cultar agus dualchas na Gàidhlig glè luachmhor**.
2. Thuirte mu dhà thrìan (**65.9%**) gu bheil **an cànan Gàidhlig glè luachmhor**.

2. Toraidhean an t-Suirbhidh

Fhreagair **716** neach an suirbhidh air fad.

Nuair a chaidh iarraidh air an luchd-freagairt an ìre fileantachd aca a mheasadh, thuirtear faisg air leth dhiubh (44.8%) gun robh iad ag ionnsachadh Gàidhlig aig ìre air choireigin. Am measg an luchd-ionnsachaidh, bha a' mhòr-chuid nan luchd-tòiseachaidh. B' e daoine gun Ghàidhlig am buidheann singilte as motha.

Ìre Fileantachd	Freagairt%
Gun Ghàidhlig	43.3%
Neach-ionnsachaidh tòiseachaidh	32.5%
Neach-ionnsachaidh eadar-mheadhanach	9.5%
Neach-ionnsachaidh adhartach	2.8%
Fileanta	11.9%

Bha na h-ìrean fileantachd as àirde air a' Ghàidhealtachd agus sna h-Eileanan an Iar, le 36.5% ag ràdh gun robh iad fileanta ann an Gàidhlig. B' e seo cuideachd an roinn anns an robh an àireamh as motha de luchd-ionnsachaidh adhartach (20.0%). Cha robh Gàidhlig idir aig còrr air leth den luchd-fhreagairt anns na h-ùghdarrasan ionadail "Eile".

Ìre Fileantachd	Meadhan na		
	Dùthcha	A' Ghàidhealtachd & na h-Eileanan an Iar	Eile
Gun Ghàidhlig	42.9%	15.7%	53.6%
Neach-ionnsachaidh tòiseachaidh	35.4%	20.9%	34.3%
Neach-ionnsachaidh eadar-mheadhanach	2.1%	7.0%	1.9%
Neach-ionnsachaidh adhartach	9.3%	20.0%	5.9%
Fileanta	10.4%	36.5%	4.4%
Sampall	280	115	321

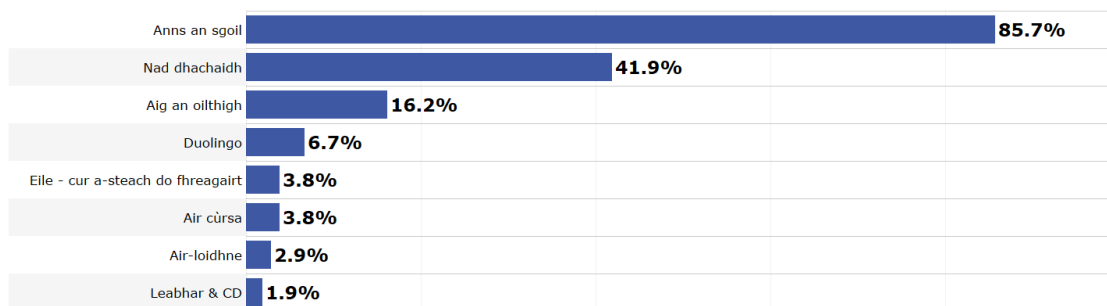

Ag ionnsachadh Gàidhlig

Chaidh a’ ceist seo fhaighneachd do na **105 luchd-fhreagairt** a thuirte gun robh iad nan **luchd-ionnsachaidh adhartach no luchd-labhairt fileanta**. Nuair a chaidh coimhead air na meudan sampall airson luchd-ionnsachaidh adhartach/luchd-labhairt fileanta a rèir sgìre, bha iad ro bheag airson coimeas a dhèanamh.

Càite an do dh’ionnsaich thu Gàidhlig?

Thuirte a’ mhòr-chuid den luchd-fhreagairt gun do dh’ionnsaich iad Gàidhlig san sgoil. Dh’ionnsaich timcheall air dà chòigeamh dhiubh san dachaigh. B’ e *air-loidhne* agus le *leabhar is CD* na freagairtean as neo-chumanta

B’ e ceist ioma-roghainn a bha seo, mar sin bidh iomlan nan toraidhean nas àirde na 100%.

Thagh ceathrar neach-freagairt *Eile*. Tha geàrr-chunntas de na freagairtean aca gu h-ìosal

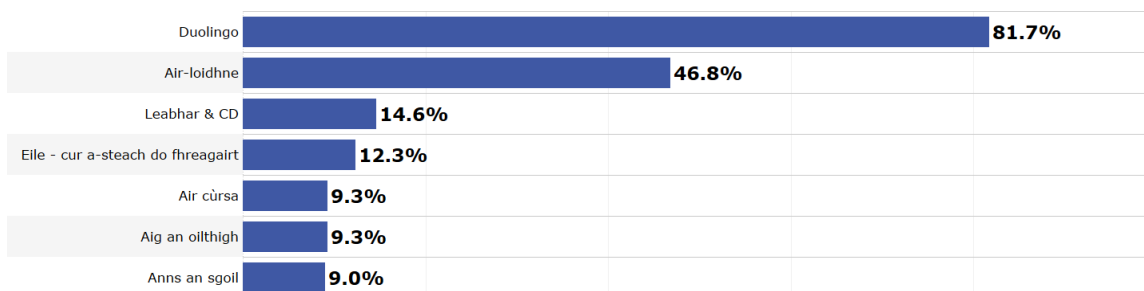
Tèama	Freagairtean
Gu sòisealta	2
TBh & rèidio	1
Gàidhlig san teaghlach	1

Chaidh a’ cheist seo fhaighneachd do na **301 luchd-fhreagairt** a thuirte gun robh iad nan **luchd-ionnsachaidh tòiseachaidh no eadar-mheadhanach**. Nuair a chaidh coimhead air na meudan sampall airson luchd-ionnsachaidh tòiseachaidh/eadar-mheadhanach a rèir sgìre, bha sampall na Gàidhealtachd is nan Eilean ro bheag airson coimeas a dhèanamh.

Ciamar a bheil thu ag ionnsachadh Gàidhlig?

Thuir a 'mhòr-chuid den luchd-fhreagairt sin gu robh iad a' cleachdadh *Duolingo* gus Gàidhlig ionnsachadh, agus thagh faisg air leth dhiubh *air-loidhne*. B' e 'san sgoil' agus 'aig an oilthigh' na freagairtean as neo-chumanta. Tha seo a' cuir seachad a' bheachd gu bheil an luchd-freagairt seo air roghnachadh an cànan ionnsachadh

B' e ceist ioma-roghainn a bha seo, mar sin bidh iomlan nan toraidhean nas àirde na 100%.

Bha am pàtran seo ri fhaicinn nuair a chaidh coimhead air na freagairtean a rèir sgìre. Bha barrachd luchd-freagairt ann am meadhan na dùthcha ag ionnsachadh Gàidhlig air cùrsa. Bha barrachd luchd-freagairt ann na h-ùghdarrasan ionadail "Eile" ag ionnsachadh air-loidhne na an fheadhainn ann am meadhan na dùthcha.

Modh Ionnsachaidh	Meadhan na Dùthcha	Eile
Duolingo	81.6%	88.4%
Air-loidhne	44.0%	52.7%
Leabhar & CD	16.0%	14.7%
Eile	14.4%	10.9%
Aig an Oilthigh	12.0%	8.5%
Air cùrsa	11.2%	5.4%
San sgoil	0.8%	3.9%
Sampall	125	129

Den fheadhainn a thagh **Eile**, thug 37 seachad freagairt sgrìobhte. Tha gearr-chunntas orra sin gu h-ìosal.

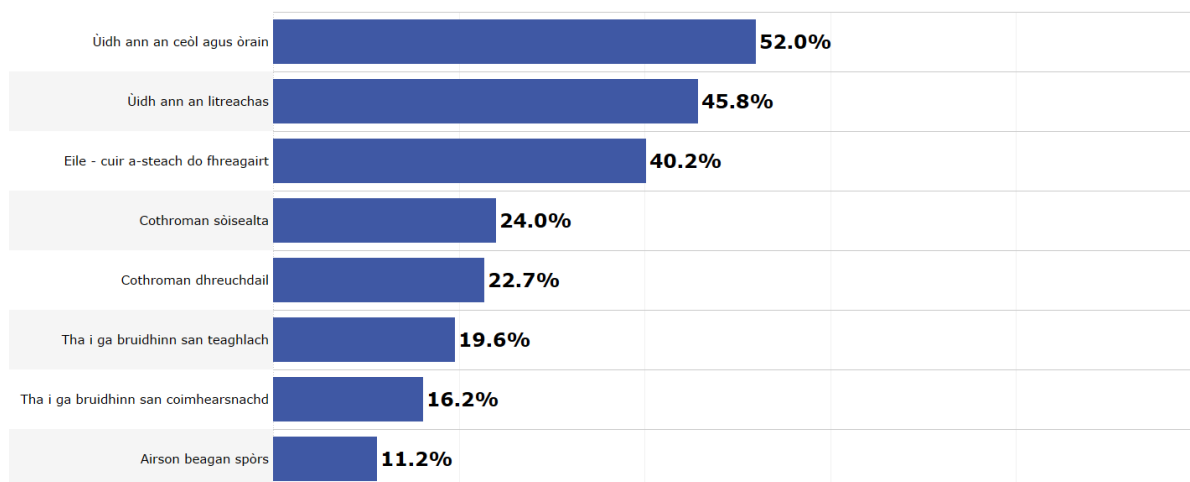

Tèama	Freagairtean
Tron teaghlach/san taigh	14
Gu sòisealta (tro charaidean/cluba sòisealta)	7
Gu cultarach (tro ceòl/litreachas)	4
Cùrsa foirmeil (oilthigh/cùrsa cànan)	4
Cùrsa leabhar	4
Air loidhne (gun a bhith a' toirt a steach na meadhanan sòisealta)	4
TBh	4
Na meadhanan sòisealta	3
Aplacaid fòn-làimhe	3
San obrach	1
San sgoil (airson greis beag)	1
Pod-chraolaidhean	1
Ag ionnsachadh leotha fhèin	1

Chaidh na ceistean a leanas fhaighneachd do na **321 luchd-fhreagairt** a thuirte gun robh iad nan **luchd-ionnsachaidh tòiseachaidh, eadar-mheadhanach no adhartach**. Nuair a chaidh coimhead air na meudan sampall airson luchd-ionnsachaidh tòiseachaidh/eadar-mheadhanach/adhartach a rèir sgìre, bha sampall na Gàidhealtachd is nan Eilean ro bheag airson coimeas a dhèanamh.

Dè thug ort Gàidhlig ionnsachadh?

Bha na freagairtean as cumanta co-cheangailte ri ùidh ann an òrain, ceòl agus litreachas Gàidhlig. B' e 'airson beagan spòrs' an adhbhar as neo-chumanta airson a bhith ag iarraidh Gàidhlig ionnsachadh.

B' e ceist ioma-roghainn a bha seo, mar sin bidh iomlan nan toraidhean nas àirde na 100%.

Bha am pàtran seo cunbhalach aig ìre na sgìre cuideachd. B' e cothroman dreuchdail am prìomh eadar-dhealachadh eadar na sgìrean, a chaidh a thaghadh le barrachd luchd-freagairt ann an ùghdarrasan ionadail "eile" na an fheadhainn ann am meadhan na dùthcha.

Adhbhar airson ionnsachaidh	Meadhan na Dùthcha	Eile
Ùidh ann an ceòl agus òrain Gàidhlig	55.0%	54.1%
Ùidh ann an litreachas Gàidhlig	49.6%	46.7%
Eile	42.0%	47.4%
Cothroman sòisealta	25.2%	25.2%
Cothroman dreuchdail	17.6%	27.4%
Tha e air a bhruidhinn le mo theaghlach	16.8%	13.3%
tha e air a bhruidhinn sa choimhearsnachd agam	9.9%	8.9%
Airson beagan spòrs	9.2%	11.1%
Sampall	131	135

Den fheadhainn a thagh **Eile**, thug **129** seachad freagairt sgrìobhte agus tha geàrr-chunntas orra sin gu h-ìosal. Thug aon neach freagairt seachad a bha neo-iomchaidh.

Tèama	Freagairt%
Tha e na phàirt de chultar agus dearbh-aithne nàiseanta na h-Alba	40.3%
Gus cuideachadh le mairsinneachd a' chànain	28.7%
Eachdraidh agus dualchas	17.1%
Airson spòrs/ùidh choitcheann	10.1%
Ùidh ann an cànanan	9.3%
Ceangalan pearsanta/teaghlach	7.8%
Ceangalan coimhearsnachd	7.0%
San sgoil	5.4%
Cothroman obrach	4.7%
Meadhanan, ceòl agus litreachas Gàidhlig	3.9%
Cothroman sòisealta	3.1%
Ainmean àite/cruinn-eòlas	1.6%
Ùidh ann an cànanan dùthchasach na RA agus na h-Èireann	1.6%
Ùidh ann an teagasg	1.6%
Cha robh e comasach dha ionnsachadh na leanabachd	0.8%

Dè na goireasan agus làraich-lìn as fheumaile a chleachd thu fhad 's a tha thu air a bhith ag ionnsachadh Gàidhlig?

Fhuair sinn **299 freagairt sgrìobhte** airson a' cheist seo. B' e Duolingo an goireas as mòr-chòrdte, le dà thrian den luchd-fhreagairt a' toirt iomradh air an aplacaid.

Làraich-lìn/Goireas	Freagairt%
Duolingo	66.6%
learngaelic.scot	35.8%
BBC Alba/iPlayer & prògraman	12.7%
Eile	11.3%
YouTube & bhideothan eile	7.7%
Am Faclair Beag	6.0%

Instagram	6.0%
Coimhearsnachdan & fòraman air-loidhne (reddit, discord, m.s.a)	6.0%
TikTok	5.7%
Cùrsa leabhar	5.4%
Cùrsa foirmeil	4.7%
#YSGaelic	4.7%
Leasan an aghaidh ri aghaidh (a' gabhail a-steach air-loidhne)	3.7%
Litreachas	3.3%
Facebook	3.3%
Learngaelic (dictionary)	3.0%
Beag air bheag	2.7%
Pod-chraolaidhean & rèidio	2.7%
Teaghlach, caraidean & gu sòisealta	2.7%
BBC Bitesize	2.0%
Ceòl	2.0%
Bluebird	1.0%
Mango Languages	1.0%
Artaigilean & Blogaichean	1.0%
Twitter	1.0%
Chan eil mi cinnteach	0.7%

Air sgàth nàdar na ceist teansa-fosgailte, cha robh e comasach na freagairtean gu lèir a sheòrsachadh gu ceart, agus mar thoradh air sin bha àireamh àrd de fhreagairtean "Eile". Airson liosta iomlan de na freagairtean, cuir fios gu ruairidhh@young.scot air post-d.

Dè am fiosrachadh, na cothroman, no na goireasan ionnsachaidh Gàidhlig a chruthaicheadh tu nam b' urrainn dhut?

Fhuair sinn **279 freagairt sgrìobhte** airson a' cheist seo. B' e solar agus taic san sgoil am moladh as cumanta, le cothroman sòisealta ann am buidhnean agus coimhearsnachdan san dàrna àite.

Goireasan/Cothroman	Freagairt%
Solar agus taic san sgoil	27.2%
Cothroman sòisealta/còmhraidhean ann an buidhnean & coimhearsnachdan	16.8%
Clasaichean & bùthan-obrach aghaidh ri aghaidh (air-loidhne air a ghabhail a-steach)	10.4%
Tuairisgeul air cuspair susbaint	10.4%
Filmichean & prògraman TBh	9.0%
Barrachd faicsinneachd airson na goireasan a tha ann mu thràth	8.6%
Eile	8.6%
Rèidio, pod-chraolaidhean agus susbaint podcasts agus susbaint claisneachd.	6.1%
Barrachd ruigsinneachd airson na goireasan a th 'ann	5.7%
Cùrsaichean air-loidhne le structar	5.0%
Chan eil mi cinnteach	5.0%
Bhideothan	4.3%
Litreachas	3.9%
Susbaint eadar-ghnìomhach	3.2%
Cùrsaichean oilthigh/colaiste	2.9%
Ceòl, cultar & ealan	2.9%
Innealan eadar-theangachaidh & faclairean nas fheàrr	2.9%
Rud sam bith	2.5%
Taic gràmair	2.5%
Cùrsaichean leabhar	2.2%
Àitichean coimhearsnachd air-loidhne	1.8%
Na goireasan a th 'ann mu thràth air an dèanamh nas ruigsinneach a thaobh prìs	1.4%
Aplacaid fòn-làimhe	1.4%
Roghainnean cànan air teicneòlas agus làraich-linn	1.4%
'Flashcards'	1.1%
Barantachadh	1.1%

Air sgàth nàdar na ceist teacsa-fosgailte, cha robh e comasach na freagairtean gu lèir a sheòrsachadh gu ceart, agus mar thoradh air sin bha àireamh àrd de fhreagairtean "Eile". Airson liosta iomlan de na freagairtean, cuir fios gu ruairidhh@young.scot air post-d.

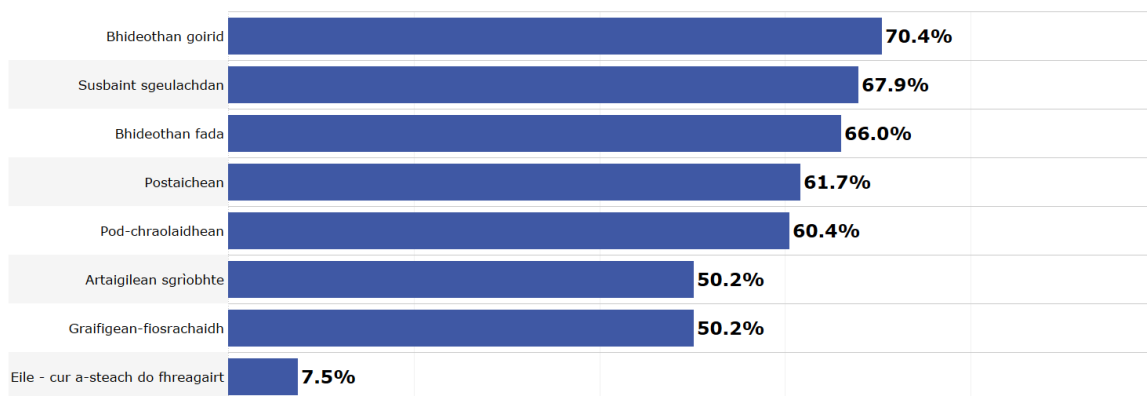

"B' fheàrr leam gum biodh Gàidhlig air a teagasg nas fharsaingean san sgoil no gum biodh goireasan sgoile rim faighinn airson neach sam bith a tha ag iarraidh Gàidhlig ionnsachadh. Mar thidsear àrd-sgoile bhithinn gu cinnteach airson a bhith an sàs ann an cluba Gàidhlig san sgoil agam." - Chaidh am freagairt seo a sgrìobhadh sa Bheurla agus chaidh eadar-theangachadh.

"Leis an fhìrinn innse, 's e raon farsaing de rudan a tha a dhìth, bho barrachd mothachadh poblach air a' Ghàidhlig a tha fhathast a dhìth nam bheachd, gu cùrsaichean a tha rim faighinn nas fharsaingean gus an urrainn do dhaoine an fhrithealadh gus ionnsachadh. Is dòcha iomlaid foghlaim le Èirinn agus Alba Nuadh gus cothroman foghlaim a leudachadh ann an Alba agus nas fhaide air falbh? Gu sìmplidh, dìreach barrachd Gàidhlig anns a h-uile àite." - Chaidh am freagairt seo a sgrìobhadh sa Bheurla agus chaidh eadar-theangachadh.

Dè an seòrsa susbaint a chuidicheadh tu le bhith ag ionnsachadh Gàidhlig?

Thuir a' mhòr-chuid den luchd-fhreagairt gum bu mhath leotha bhideothan goirid den leithid TikTok agus Instagram Reels fhaicinn. Bha bhideothan fada (air Instagram no YouTube) agus susbaint eadar-ghnìomhach air sgeulachdan Instagram nan roghainnean mòr-chòrdte eile. B' e infographics agus artaigilean sgrìobhte na roghainnean as beag-chòrdte.

B' e ceist ioma-roghainn a bha seo, mar sin bidh iomlan nan toraidhean nas àirde na 100%.

Bha beagan eadar-dhealachaidhean anns na freagairtean eadar na diofair sgìrean. Thagh na luchd-fhreagairt anns na h-ùghdarrasan ionadail "Eile" a' mhòr-chuid de roghainnean beagan nas trice na an fheadhainn ann am meadhan na dùthcha.

Cruth Susbaint	Meadhan na Dùthcha	Eile
Bhideothan goirid	45.0%	57.8%
Susbaint sgeulachdan	41.2%	45.9%
Bhideothan fada	39.7%	51.9%
Puist	29.8%	38.5%
Pod-chraolaidhean	28.2%	47.4%
Artaigilean sgrìobhte	22.9%	37.8%
Grafaigean-fiosrachaidh	29.8%	34.8%
Eile	6.9%	9.6%
Sampall	131	135

Den fheadhainn a thagh **Eile**, thug 23 seachad freagairt sgrìobhte agus tha gearr-chunntas orra sin gu h-ìosal. Bha sia freagairtean neo-ìomchaidh ann.

Tèama	Freagairtean
Leasan bhideo/prògraman TBh	3
Geamaichean	3
Taic fuaimneachaidh	2
Blogaichean & artaigilean	2
Rud sam bith	1
Gàidhlig airson còmhraidh	1
Susbaint eadar-meadhanach	1
Rèidio	1
Ceòl traidiseanta agus ealan	1
Naidheachdan	1
Filmichean Gàidhlig	1

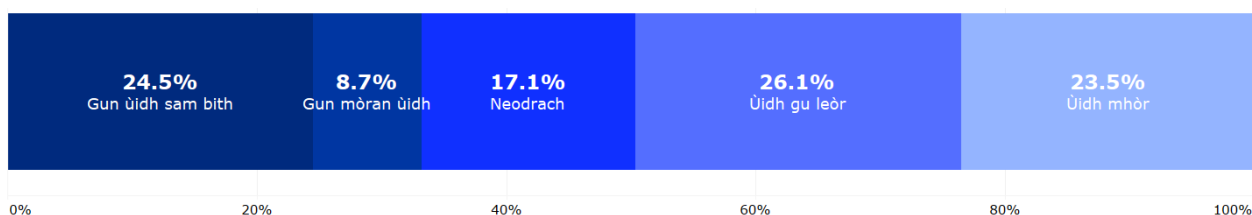
Ùidh ann an Ionnsachadh Am Measg Iad aig Nach Eil Gàidhlig

Chaidh a' cheist a leanas a chur air na **310 luchd-freagairt** a thuir **nach robh Gàidhlig sam bith aca**. Nuair a chaidh coimhead air na meudan sampall airson na luchd-freagairt aig nach robh Gàidhlig a rèir sgìre, bha sampall na Gàidhealtachd is nan Eilean ro bheag airson coimeas a dhèanamh.

Dè an ùidh a th' agad ann a bhith ag ionnsachadh Gàidhlig?

Sheall leth den luchd-fhreagairt seo ùidh ann a bhith ag ionnsachadh Gàidhlig agus b' e 'ùidh gu leòrr' am freagairt as cumanta. Cha robh ùidh sam bith aig cairteal den luchd-fhreagairt aig nach robh Gàidhlig ann a bhith ag ionnsachadh a' chànain.

Thuirte beagan a bharrachd den luchd-fhreagairt ann an ùghdarrasan ionadail "Eile" gun robh ùidh gu leòrr aca ann a bhith ag ionnsachadh na thuirte sin am measg an fheadhainn a bha ann am meadhan na dùthcha.

Ìre Ùidh	Meadhan na Dùthcha	Eile
Gun ùidh sam bith	22.5%	23.8%
Gun mòran ùidh	9.2%	9.3%
Neodrach	21.7%	13.4%
Ùidh gu leòr	23.3%	29.1%
Ùidh mhòr	23.3%	24.4%
Sampall	120	172

Chaidh a' cheist a leanas a chur air na **156 luchd-fhreagairt** a thuirte anns a' cheist mu dheireadh gun robh iad **neodrach, gun mòran ùidh no gun ùidh sam bith**. Nuair a chaidh coimhead air na meudan sampall a rèir sgìre, bha iad ro bheag airson coimeas a dhèanamh.

Carson nach eil ùidh agad ann a bhith ag ionnsachadh Gàidhlig?

Fhuair sinn **156 freagairt sgrìobhte** don cheist seo. Cha robh còig dhiubh sin iomchaidh. B' e am beachd nach eil an cànan feumail no buntainneach an adhbhar as cumanta airson nach robh ùidh aig daoine ann a bhith ag ionnsachadh Gàidhlig.

Adhbhar	Freagairt%
Chan eil i feumail no buntainneach	73.7%
Chuirinn prìomhachas air ionnsachadh chànanan eile	17.3%
Is e cànan a tha "marbh" no "a' bàsachadh" a th 'ann	13.5%
Tha i robh doirbh ionnsachadh	10.9%
Gun ùidh	3.8%
Gun mòran eòlas roimhe	2.6%
Sgudal airgead	2.6%
Chan urrainn dhomh Gàidhlig ionnsachadh an-dràsta ach 's dòcha gun ionnsaich mi aig àm eile	1.9%
Tha e ro phoilitigeach /tha cus nàiseantach an-sàs ann	1.9%

"Chan eil mòran dhaoine a' fuireach faisg orm aig a bheil Gàidhlig agus mar sin chan eil e gu math feumail!" – Chaidh am freagairt seo a sgrìobhadh sa Bheurla agus chaidh eadar-theangachadh.

"Tha mi air feuchainn ri cànan ionnsachadh roimhe ach bha e duilich dhomh a chumail suas oir cha robh mi a' cleachdadh a' chànan gu tric."
– Chaidh am freagairt seo a sgrìobhadh sa Bheurla agus chaidh eadar-theangachadh.

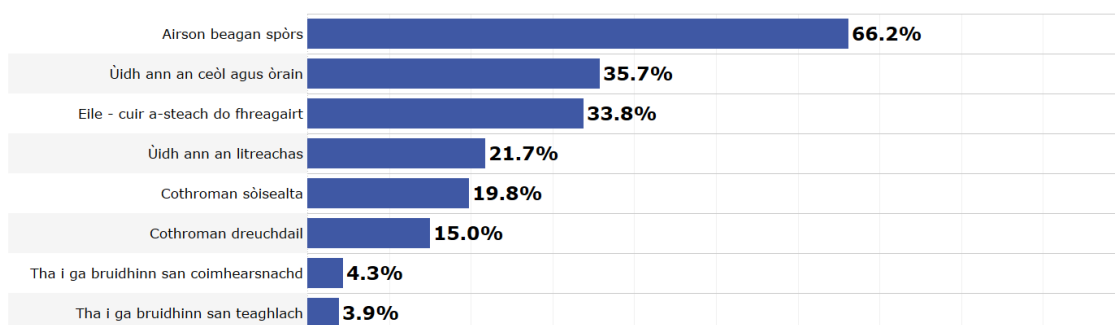
"Cha chreid mi nach eil mòran feum ann agus mar sin bhithinn a' feuchainn ri cànanan eile ionnsachadh an toiseach." – Chaidh am freagairt seo a sgrìobhadh sa Bheurla agus chaidh eadar-theangachadh.

Chaidh na ceistean a leanas fhaighneachd don **207 neach-freagairt** a thuirte gun robh iad neodrach, gun robh ùidh gu leòr aca, no mòran ùidh aca ann a bhith ag ionnsachadh Gàidhlig. Nuair a chaidh coimhead air na meudan sampall a rèir sgìre, bha iad robh bheag airson comais a dhèanamh.

Carson a tha ùidh agad ann a bhith ag ionnsachadh Gàidhlig?

Thuirtd dà thrian den luchd-fhreagairt gu robh ùidh aca ann a bhith ag ionnsachadh Gàidhlig airson beagan spòrs. Thuirtd beagan a bharrachd air trian dhiubh gu robh ùidh aca ann a bhith ag ionnsachadh Gàidhlig air sgàth ùidh ann an òrain agus ceòl Gàidhlig. B' e daoine sa choimhearsnachd no an teaghlach aca a bha a' bruidhinn Gàidhlig na h-adhbharan as neo-chumanta airson a bhith ag iarraidh Gàidhlig ionnsachadh

B' e ceist ioma-roghainn a bha seo, mar sin bidh iomlan nan toraidhean nas àirde na 100%.

Den fheadhainn a thagh **Eile**, thug 70 freagairt sgrìobhte dhuinn. Tha geàrr-chunntas orra seo gu h-ìosal.

Tèama	Freagaritean
Tha e na phàirt de chultar agus dearbh-aithne nàiseanta na h-Alba	35
Gus cuideachadh le mairsinneachd a' chànain	24
Eachdraidh agus dualchas	23
Ùidh ann an cànanan	4
Ùidh ann an cànanan dùthchasach na RA agus na h-Èireann	4
Cothroman sòisealta	3

Dè am fiosrachadh, na cothroman, no na goireasan ionnsachaidh

Gàidhlig a chruthaich tu nam b' urrainn dhut?

Fhuair sinn **172 freagairt sgrìobhte** airson a' cheist seo agus bha dà fhreagairt neo-iomchaidh ann. B' e taic agus solar ann an sgoiltean am moladh as cumanta, air a leantainn le cùrsaichean air-loidhne structaraichte agus clasaichean no bùthan-obrach a tha air an lìbhrigeadh aghaidh ri aghaidh.

Goireasan/Cothroman	Freagairt%
Solar & taic san sgoil	39.0%
Cùrsaichean air-loidhne le structar	14.0%
Clasaichean & bùthan-obrach aghaidh ri aghaidh	14.0%
Susbaint eadar-ghnìomhach	8.1%
Bhideothan	7.6%
'Flashcards'/grafaigean-fiosrachaidh	7.6%
Aplacaid fòn-làimhe	6.4%
Cothroman sòisealta/còmhraidhean ann am buidhnean & coimhearsnachdan	5.8%
Tuairisgeul air cuspair susbaint	5.2%
Barrachd faicsinneachd airson na goireasan a th' ann	5.2%
Taic fuaimneachaidh	4.7%
Chan eil mi cinnteach	4.7%
Innealan eadar-theangachaidh/Faclairean	4.1%
Barrachd faicsinneachd airson Gàidhlig san fharsaingeachd	4.1%
Rèidio, pod-chraolaidhean & susbaint claisneachd	2.9%
Prògraman TBh & filmichean	2.9%
Dràma, ceòl & litreachas	2.9%
Clasaichean & bùthan-obrach air-loidhne	2.3%
Cùrsaichean leabhar	2.3%
Goireasan a tha iomchaidh airson daoine bodhar	1.7%
Rud sam bith	1.2%
Barantachadh	1.2%
Blogaichean & artaigilean	1.2%
Roghainnean cànan air teicneòlas & làraich-lìn	1.2%
Lorgaidh daoine na goireasan a th 'ann	1.2%

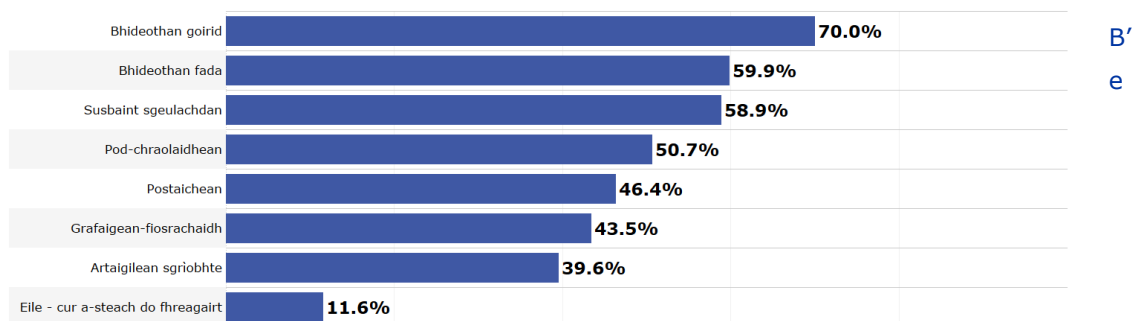
"... tha raon farsaing de chànanan air an tabhann anns an sgoil agam, ach tha mi cinnteach nam biodh a' Ghàidhlig nam measg bhithinn ga taghadh leis gu bheil ùidh mhòr agam anns a' chànan againn." - Chaidh am freagairt seo a sgrìobhadh sa Bheurla agus chaidh eadar-theangachadh.

"Tha mi a' smaoinichadh gum biodh aplacaid no cùrsa air-loidhne an-asgaidh le ionnsachadh eadar-ghnìomhach na dhòigh fìor mhath airson daoine òga an cànan ionnsachadh agus a chumail beò." - Chaidh am freagairt seo a sgrìobhadh sa Bheurla agus chaidh eadar-theangachadh.

"Tha e gu math spòrsail dhomh a bhith a' dol tro na 'flashcards' air an sgeulachd IG aig Young Scot. Is toil leam na ceisteachain beaga cuideachd. Bhiodh e math nan tachradh barrachd rudan mar sin." - Chaidh am freagairt seo a sgrìobhadh sa Bheurla agus chaidh eadar-theangachadh.

Dè an seòrsa susbaint a chuidicheadh tu le bhith ag ionnsachadh Gàidhlig?

Thuir a' mhòr-chuid den luchd-fhreagairt gum bu mhath leotha Gàidhlig ionnsachadh tro bhideothan goirid mar TikTok no Instagram Reels. Bha bhideothan fada (air Instagram no YouTube) agus susbaint eadar-ghnìomhach air sgeulachdan Instagram nan roghainnean mòr-chòrdte eile. B' e infographics agus artaigilean sgrìobhte na roghainnean as neo-chumanta.

ceist ioma-roghainn a bha seo, mar sin bidh iomlan nan toraidhean nas àirde na 100%.

Den fheadhainn a thagh **Eile**, thug 23 freagairt sgrìobhte dhuinn agus tha geàrr-chunntas orra sin gu h-ìosal. Bha còig freagairtean neo-iomchaidh ann.

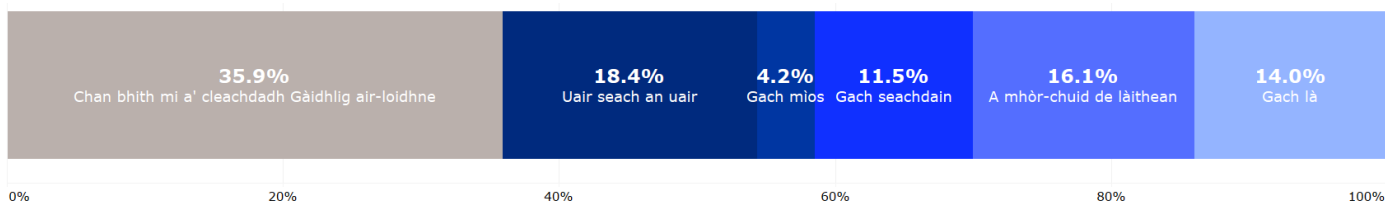

Tèama	Freagaritean
TBh & filmichean	3
Aplacaid eadar-mheadhanach	3
Susbaint eadar-mheadhanach	2
'Flashcards'	2
Geamaichean	2
Blogaichean & artaigilean	1
Tuairisgeul air cuspair susbaint	1
Ceòl traidiseanta & ealan	1
Bhideothan	1
Pod-chraolaidhean	1
Chan eil mi cinnteach	1

Cleachdadh na Gàidhlig Air-Loidhne

Dè cho tric 's a tha thu a' cleachdadh no a' faicinn Gàidhlig air-loidhne?

B' e cha bhith mi a' cleachdadh Gàidhlig air-loidhne am freagairt as cumanta. B' e bho àm gu àm am freagairt as cumanta bhon fheadhainn a chunnaic no a chleachd Gàidhlig air-loidhne. Ach, bha faisg air trian den luchd-fhreagairt (30.1%) a' cleachdadh no a' faicinn Gàidhlig air-loidhne a 'mhòr-chuid de làithean no a h-uile latha.

Thuirte luchd-freagairt air a' Ghàidhealtachd agus sna h-Eileanan an Iar gum bi iad a' faicinn no a' cleachdadh Gàidhlig air-loidhne nas trice na na buidhnean ùghdarrasan ionadail eile.

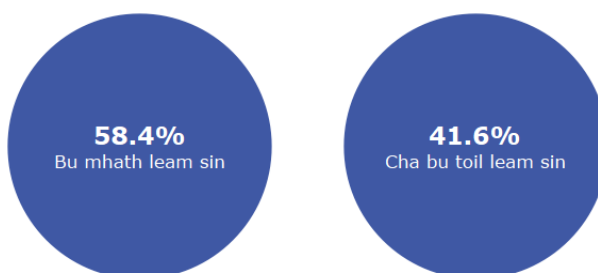

Cleachdadh	Meadhan na Dùthcha	A' Ghàidhealtachd & na h-Eileanan an Iar	Eile
Chan eil mi a' cleachdadh Gàidhlig air-loidhne	35.0%	17.4%	43.3%
Bho àm gu àm	17.1%	13.0%	21.5%
Gach mìos	2.5%	2.6%	6.2%
Gach seachdain	14.6%	16.5%	6.9%
An cuid as motha de làithean	16.8%	27.8%	11.2%
Gach là	13.9%	22.6%	10.9%
Sampall	280	115	321

Chaidh a' cheist a leanas fhaighneachd don **257 Luchd-fhreagairt** a thuir **nach eil iad a' cleachdadh Gàidhlig** air-loidhne anns a' cheist mu dheireadh. Nuair a chaidh coimhead air meudan sampall an luchd-fhreagairt seo a rèir sgìre, bha iad ro bheag airson coimeas a dhèanamh.

Am bu mhath leat cothroman fhaighinn Gàidhlig a chleachdadh air-loidhne?

Thuir còrr air leth den luchd-fhreagairt gum bu mhath leotha Ghàidhlig fhaicinn agus a chleachdadh air-loidhne.

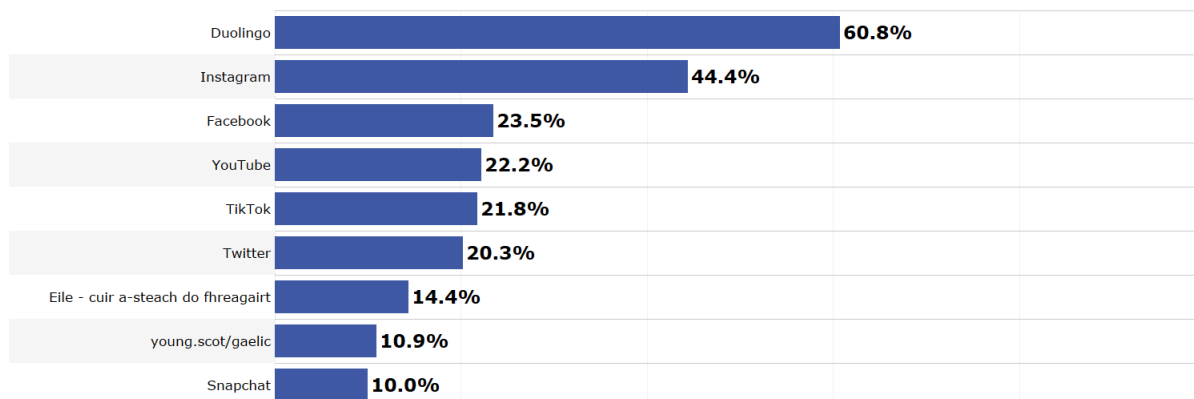

Chaidh na ceistean a leanas fhaighneachd don **459 luchd-fhreagairt** a fhreagair **bho àm gu àm, gach mìos, gach seachdain, a' mhòr-chuid de làithean no a h-uile là** a don cheist roimhe.

Càite a bheil thu a' cleachdadh Gàidhlig air-loidhne?

B' e Duolingo agus Instagram na freagairtean as cumanta. B' e Snapchat am freagairt as neo-chumanta.

B' e ceist ioma-roghainn a bha seo, mar sin bidh iomlan nan toraidhean nas àirde na 100%.

B' e Duolingo am freagairt as cumanta am measg an fheadhainn anns na h-ùghdarrasan ionadail "Eile" agus ann am meadhan na dùthcha. B' e Instagram an taghadh as mòr-chòrdte air a' Ghàidhealtachd agus sna h-Eileanan an Iar.

Càite	Meadhan na Dùthcha	A' Ghàidhealtachd & na h-Eileanan an Iar	Eile
Duolingo	62.1%	49.5%	65.4%
Instagram	48.4%	55.8%	34.6%
Facebook	24.7%	25.3%	21.4%
Youtube	24.2%	18.9%	22.0%
TikTok	20.3%	15.8%	26.4%
Twitter	23.6%	17.9%	18.1%
Eile	11.0%	14.7%	17.6%
young.scot/gaelic	10.4%	8.4%	12.6%
Snapchat	10.4%	21.1%	3.8%
Sampall	182	95	182

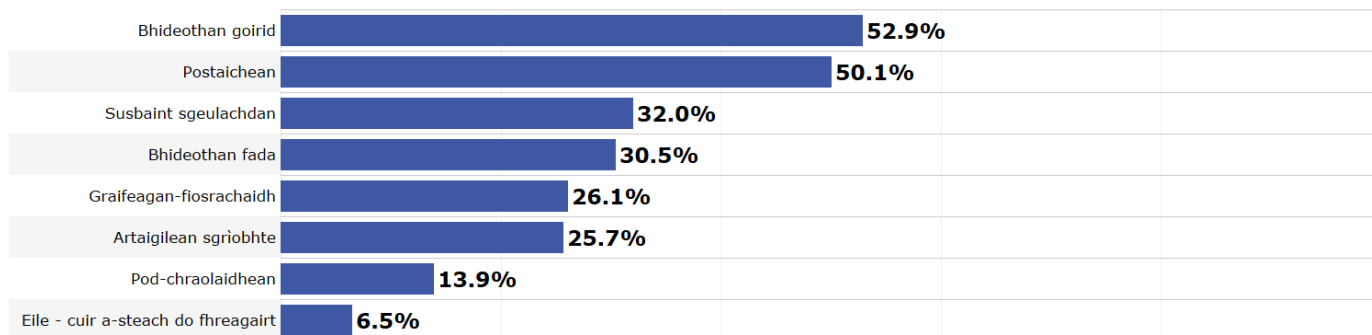
Am measg an fheadhainn a thaghadh **Eile**, thuig 66 dhiubh freagairt sgrìobhte agus tha geàrr-chunntas orra sin gu h-ìosal. Bha dà fhreagairt neo-iomchaidh ann.

Tèama	Freagaritean
Discord	12
Chan eil mi ga chleachdadh	11
Clasaichean & goireasan sgoile	9
Còmhraidhean bhideo	8
Reddit	7
Goireasan sònraichte Gàidhlig	6
Eile	4
WhatsApp	3
Messenger	2
Tumblr	2
Strava	2
Fèisean	2
Twitch	1
Clasaichean ionnsachaidh	1
Ankiweb	1
Tro ceòl agus ealan	1
BBC Bitesize	1

Dè an seòrsa susbaint Gàidhlig as fheàrr leat?

B' e bhideothan goirid agus puist air Instagram agus Facebook na freagaritean as mòr-chòrdte. B' e pod-chraolaidhean agus artaigilean sgrìobhte na freagaritean as neo-chumanta.

B' e ceist ioma-roghainn a bha seo, mar sin bidh iomlan nan toraidhean nas àirde na 100%.

B' e bhideothan goirid am freagairt as cumanta anns na h-ùghdarrasan ionadail "Eile" agus ann am meadhan na dùthcha agus b' e puist air Instagram agus Facebook am freagairt as cumanta air a' Ghàidhealtachd sna h-Eileanan an Iar.

Cruth an t-susbaint	Meadhan na Dùthcha	A' Ghàidhealtachd & na h-Eileanan an Iar	Eile
Bhideothan goirid	54.4%	50.5%	52.7%
Puist	51.6%	62.1%	42.3%
Susbaint sgeulachdan	30.2%	36.8%	31.3%
Bhideothan fada	30.2%	34.7%	28.6%
Grafaigean-fiosrachaidh	51.1%	37.9%	47.8%
Artaigilean sgrìobhte	26.9%	28.4%	23.1%
Pod-chraolaidhean	15.4%	11.6%	13.7%
Eile	6.0%	7.4%	6.6%
Sampall	182	95	182

Gu mì-fhortanach, mar thoradh air mearachd ann an cruth an t-suirbhidh, cha deach na freagairtean **Eile** a chlàradh.

Am bu mhath leat barrachd susbaint Gàidhlig fhaicinn air na meadhanan sòisealta?

Thuir a' mhòr-chuid den luchd-fhreagairt gum bu mhath leotha barrachd susbaint Gàidhlig fhaicinn air na meadhanan sòisealta agus air-loidhne.

Thuir beagan a bharrachd de luchd-freagairt ann am meadhan na dùthcha gum bu mhath leotha barrachd susbaint Gàidhlig fhaicinn an coimeas ris na buidhnean ùghdarrasan ionadail "eile" agus air a' Ghàidhealtachd agus sna h-Eileanan an Iar.

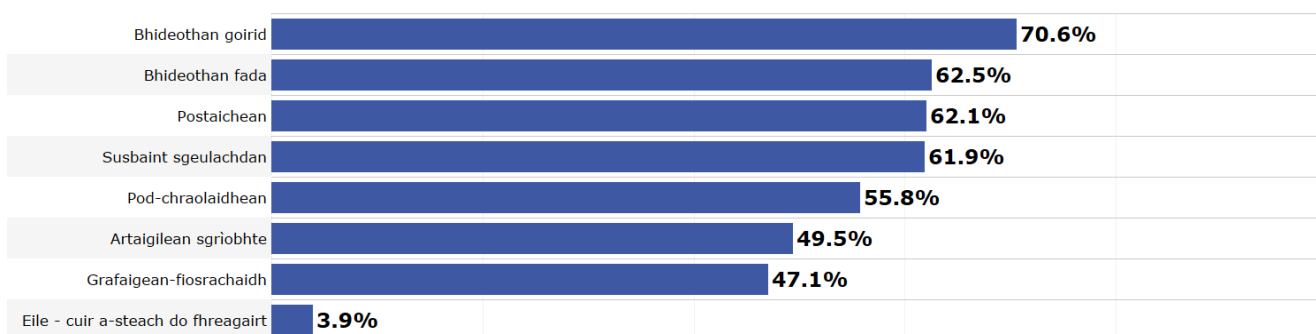

Ùidh	Meadhan na Dùthcha	A' Ghàidhealtachd & na h-Eileanan an Iar	Eile
Bu mhath leam sin	96.7%	90.5%	92.3%
Cha bu toil leam sin	3.3%	9.5%	7.7%
Sampall	182	95	182

Chaidh na ceistean a leanas don **430 neach-freagairt** a fhreagar gum **bu mhath leotha barrachd susbaint Gàidhlig fhaicinn** don cheist roimhe. Nuair a chaidh coimhead air meudan sampail an luchd-freagairt seo a rèir sgìre, bha sampall na Gàidhealtachd is nan Eilean ro bheag airson coimeas a dhèanamh.

Dè an seòrsa susbaint Gàidhlig a bheil thu airson fhaicinn barrachd?

B' e bhideothan goirid air TikTok agus Instagram Reels am freagairt as cumanta agus b' e artaigilean sgrìobhte agus grafaigean-fiosrachaidh na freagairtean as neo-chumanta.

B' e ceist ioma-roghainn a bha seo, mar sin bidh iomlan nan toraidhean nas àirde na 100%.

Thagh a' mhòr-chuid de luchd-freagairt stèidhichte ann am meadhan na dùthcha bhideothan goirid ach b' e videothan fada an roghainn as mòr-chòrdte anns na h-ùghdarrasan ionadail "Eile".

Cruth an t-susbaint	Meadhan na Dùthcha	Eile
Bhideothan goirid	76.9%	68.7%
Bhideothan fada	64.3%	69.2%
Puist	66.5%	57.7%
Susbaint sgeulachdan	67.6%	61.0%
Pod-chraolaidhean	57.1%	61.0%
Artaigilean sgrìobhte	52.7%	52.7%
Grafaigean-fiosrachaidh	51.1%	47.8%
Eile	4.9%	3.8%
Sampall	182	182

Thug 18 den luchd-fhreagairt a thagh **Eile** freagairt sgrìobhte agus tha gearr-chunntas orra sin gu h-ìosal. Bha trì freagairtean neo-iomchaidh ann.

Tèama	Freagairtean
Rud sam bith	4
Filmichean & TBh	4
Susbaint air-loidhne beò	1
Mìmichean	1
Taic acadaimigeach	1
Pod-chraolaidhean	1
Naidheachdan	1
Ceòl	1
Leabharaichean	1
Rèidio	1

Dè na beachdan a th' agad airson susbaint Gàidhlig a bhiodh math fhaicinn air na meadhanan sòisealta?

Thuair sinn **300 freagairtean sgrìobhte** don cheist seo, le sia freagairtean deug neo-iomchaidh. B' e susbaint airson luchd-ionnsachaidh am moladh as cumanta agus b' e bhideothan am meadhan as mòr-chòrdte. Bha cuid den luchd-freagairt cuideachd ag iarraidh barrachd susbaint fhaicinn anns a' Ghàidhlig seach dìreach mun Ghàidhlig.

Goireasan/Cothroman	Freagairtean
Susbaint airson luchd-ionnsachaidh	23.3%
Bhideothan	19.0%
Eile	11.6%
Susbaint ann an Gàidhlig an àite mu dheidhinn Gàidhlig	8.0%
Briathrachas làitheil	8.0%
Susbaint eadar-mheadhanach	7.3%
Ceòl, ealan & cultar	7.0%
Pod-chraolaidhean/susbaint claisneachd	6.7%
Briathrachas, gnàthasan-cainnt agus abairtean	6.0%
Naidheachdan, cùisean an là agus poileataigs	5.7%
Rud sam bith	5.0%
Cuspairean a tha bunaiteachd ri daoine òga	4.7%
Fiosrachadh mu cultar & eachdraidh na Gàidhlig	4.7%
Barrachd daoine ga cleachdadh air na meadhanan sòisealta	4.7%
Chan eil mi cinnteach	4.3%
Susbaint còmhraidh	4.0%
Susbaint dà-chànanach	3.7%
Taic fuaimneachaidh	3.0%
Gràmair	2.7%
Mìmichean & susbaint èibhinn	2.7%
Cleachdaidhean nuadh-aimsireil airson a' Ghàidhlig	2.7%
Spòrs	1.7%
Chan eil càil	1.7%
Ainmean àite & cruinn-eòlas	1.3%
Dùbhlanan meadhanan sòisealta	1.3%
Reasabaidhean agus biadh	1.3%
Cothroman dreuchdail	1.3%
Susbaint a chaidh a cruthachadh le daoine òga	1.3%
Blogaichean & Vlogaichean	1.0%

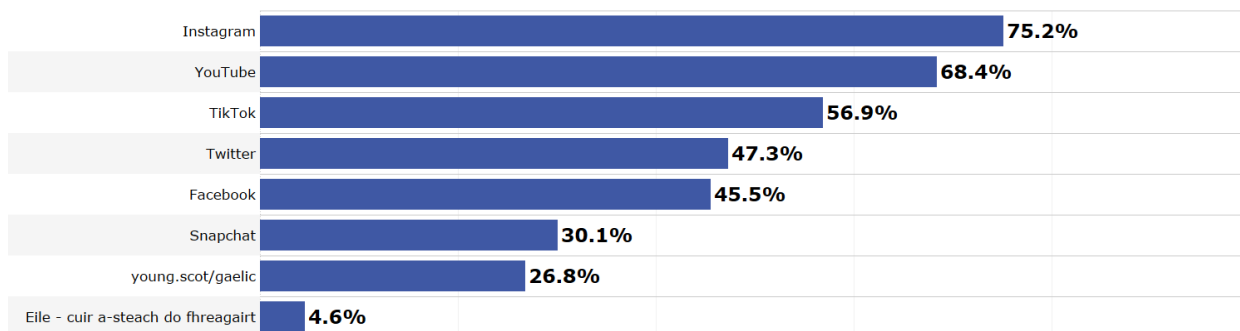
"Thoir a-steach faclan Gàidhlig neo-fhoirmeil ann am briathrachas dhaoine òga aig nach eil Gàidhlig gus a' Ghàidhlig àbhaisteachadh agus an stiogma a thoirt air falbh, cruthaich susbaint nach eil stèidhichte air rudan àbhaisteach Gàidhlig mar cheòl traidiseanta no spòrs." - Chaidh am freagairt seo a sgrìobhadh sa Bheurla agus chaidh eadar-theangachadh.

"Mar neach-ionnsachaidh tòiseachaidh bhiodh e math susbaint fhaicinn a tha ag amas air an ìre agam. Bu mhath leam èisteachd ri podcast a tha a' bruidhinn air cuspairean inntinneach agus buntainneach ann an Gàidhlig agus Beurla gus cuideachadh le bhith a' cluinntinn mar am bu chòir dha rudan a bhith air am fuaimneachadh." - Chaidh am freagairt seo a sgrìobhadh sa Bheurla agus chaidh eadar-theangachadh.

"Rudan làitheil gus àbhaisteachadh a dhèanamh air - chan ann a-mhàin a bhith a' feuchainn ri faclan no abairtean a theagasg tro na puist ach susbaint còmhraidh agus chan ann stèidhichte air a' Ghàidhlig ach le Gàidhlig mar a' mheadhan anns a bheil e sgrìobhte." - Chaidh am freagairt seo a sgrìobhadh sa Bheurla agus chaidh eadar-theangachadh.

Càite am bu math leat barrachd susbaint Gàidhlig fhaicinn?

B' e Instagram am freagairt as cumanta agus b' e young.scot/gaelic am freagairt as neo-chumanta.

B' e ceist ioma-roghainn a bha seo, mar sin bidh iomlan nan toraidhean nas àirde na 100%.

Thaghadh a mhòr-chuid de luchd-fhreagairt ann am meadhan na dùthcha Instagram agus b' e YouTube an taghadh as mòr-chòrdte anns na h-ùghdarrasan ionadail "Eile".

Seanail	Meadhan na Dùthcha	Eile
Instagram	81.9%	69.2%
YouTube	74.2%	69.8%
TikTok	59.9%	55.5%
Twitter	53.8%	48.4%
Facebook	49.5%	45.1%
Snapchat	35.2%	28.0%
young.scot/gaelic	31.9%	28.6%
Eile	5.5%	4.4%
Sampall	182	182

Thuir sinn 21 freagairt sgrìobhte bhon fheadhainn a thaghadh **Eile** agus tha gearr-chunntas orra sin gu h-ìosal. Bha dà fhreagairt neo-iomchaidh ann.

Tèama	Freagarlean
Làraich aoigheachd pod-chraolaidhean	5
Àite sam bith/a h-uile àite	4
Làraich sruthadh ciùil	3
Làraich-lìn "prìomh-shruthach"	3
Discord	3
TBh	2
Rèidio	2
Reddit	1
Ceòl	1
Leabharaichean	1
Charactaran	1

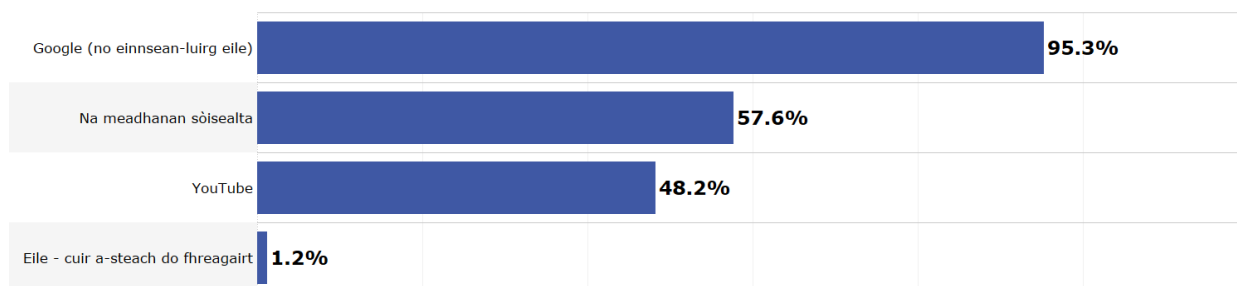
An Susbaint Air-Loidhne air a Chleachdadh le Luchd-Labhairt

Fileanta

Chaidh na ceistean a leanas fhaighneachd don **85 neach-fhreagairt** a thuirte gun robh iad **fileanta** sa Ghàidhlig. Nuair a chaidh coimhead air na meudan airson luchd-freagairt fileanta a rèir sgìre, bha iad ro bheag airson coimeas a dhèanamh.

Càite am bi thu a' sireadh fiosrachadh air-loidhne?

Thuirte a mhòr-chuid gu bheil iad a' cleachdadh Google no einnsean-luirg eile gus fiosrachadh a lorg. Chaidh na meadhanan sòisealta a thaghadh le barrachd na leth den luchd-fhreagairt cuideachd.

B' e ceist ioma-roghainn a bha seo, mar sin bidh iomlan nan toraidhean nas àirde na 100%.

Chaidh **Eile** a thaghadh le aon neach, a thuirte gu bheil iad a' cleachdadh an Aplacaid Naidheachdan a BhBC agus Uicipeid.

Nam biodh tu a' sireadh fiosrachadh le fios gun robh e ri fhaighinn ann an Gàidhlig agus Beurla, dè an goireas a chleachdadh tu agus carson?

Cha mhòr nach robh sgaradh ann eadar an dà fhreagairt an seo agus chaidh a 'Ghàidhlig a thaghadh 48% agus Beurla le 52%.

Thuir sinn freagairt sgrìobhte bhon 41 neach a thaghadh **Gàidhlig** uile. Tha gearr-chunntas air na na h-adhbharan a thuig iad seachad ri fhaighinn gu h-ìosal agus bha ceithir freagairtean neo-iomchaidh ann. Thuirte am buidheann as mòra de dhaoine a thaghadh Gàidhlig gun robh iad airson an cànan a chleachdadh barrachd no gun d' fhuair iad tlachd bho a bhith ga chleachdadh.

Adhbhar	Freagairtean
Gus a' Ghàidhlig a chleachdadh barrachd no tlachd a ghabhail às	19
Is e a' Ghàidhlig a' chiad chànan aca no tha iad a' faireachdainn nas comhfhurtail ga cleachdadh	8
Gus na sgilean Gàidhlig aca a' leasachadh	8
Bhiodh iad a' cleachdadh Beurla airson cuid de chuspairean fhathast	6
Gus nach caill iad a' Ghàidhlig aca	3
Eile	3

"Oir tha mi airson cumail ris a' Ghàidhlig agam agus leasachadh a dhèanamh air. Cuideachd, creididh mi gum bu chòir goireasan a bharrachd a bhith ann airson daoine aig a bheil an cànan bhon ghluin; mar sin, feumaidh mi taic a chumail riutha le bhith gan cleachdadh nuair a nochdas iad."

"Gu dearbh tha e an urra ri dè an cànan anns a bheil mi a' sgrìobhadh ach ma tha mi a' sgrìobhadh rudeigin ann an Gàidhlig bidh e a' dèanamh diofair mòr nuair a lorgas mi goireasan Gàidhlig!" – Chaidh am freagairt seo a sgrìobhadh sa Bheurla agus chaidh eadar-theangachadh

Thuir sinn freagairt sgrìobhte bhon 44 neach a thaghadh **Gàidhlig** uile. Tha gearr-chunntas air na na h-adhbharan a thuig iad seachad ri fhaighinn gu h-ìosal agus bha aon freagairt neo-iomchaidh ann. B' e an adhbhar as cumanta a chaidh a thoirt seachad airson an roghainn aca gu bheil e nas luaithe agus nas fhasa goireasan Beurla a chleachdadh.

Adhbhar	Freagairtean
Nas luaithe agus nas fhasa goireasan Beurla a chleachdadh.	25
Barrachd roghainnean ann am Beurla/roghainn nas fhasa a lorg	10
Nas fhasa airson a cho-roinneadh le feadhainn eile	4

Bhiodh iad a' cleachdadh Gàidhlig nam biodh an cuspair càirdeach don Ghàidhlig	4
Gnàthas	3
Eile	3
Feumaidh fiosrachadh a bhith sa Bheurla airson sgoil no obair	2

"Tha mi nas fileanta agus nas comhfhurtail leis a 'Bheurla oir tha nas lugha de chothroman agam a bhith a' bruidhinn Gàidhlig an-diugh. Tha mi gu mòr airson mo chomas Gàidhlig a leasachadh a-rithist ach chan eil mi cinnteach càite an tòisich mi." – Chaidh am freagairt seo a sgrìobhadh sa Bheurla agus chaidh eadar-theangachadh

Dè na cuspairean air a bheil thu ag iarraidh fiosrachadh anns a' Ghàidhlig?

Bha **70 freagairt sgrìobhte** ann agus bha ceithir freagairt neo-iomchaidh ann. B' e cùisean an là, naidheachdan agus poileataigs an cuspair a thaghadh an àireamh as motha de luchd-fhreagairt.

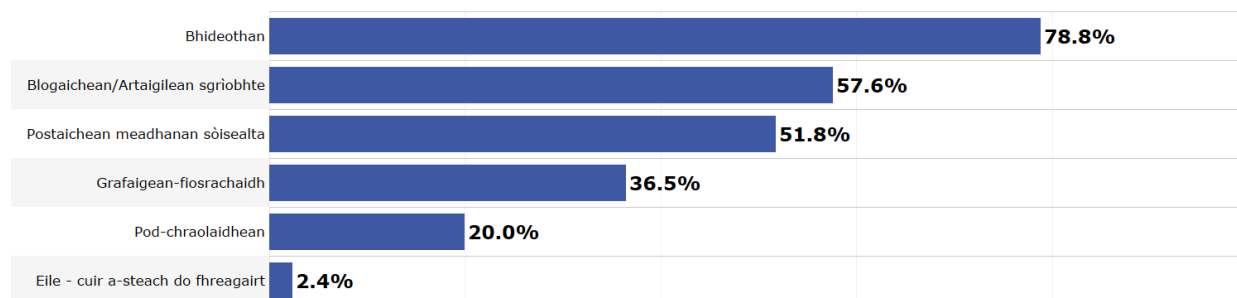
Cuspairean	Freagaritean
Cùisean làitheil, naidheachdan & poileataigs	23
Rud sam bith/a h-uile rud	16
Cultar, ceòl agus ealan	11
Cuspairean sgoile	8
Chan eil mi cinnteach	7
Eachdraidh na Gàidhlig	5
Cothroman & tachartasan	5
Spòrs	4
Chan eil dad	4
Eireachdas & fasan	3
Dreuchdan Gàidhlig	3
Beul-aithris agus sgeulachdan	2
Slàinte-inntinn & sunnd	2

Cùisean agus gluasadan sòisealta	2
Fiosrachadh poblach	2
Eacarsaich	2
Cur-seachadan agus sgilean-beatha	2
Taic gràmair	1
Gàidhlig làitheil	1
Teicneòlas	1
Saidheans	1
Cruinn-eòlas	1
Seirbhisean (san fharsaingeachd)	1

Dè na meadhanan as fheàrr leat a chleachdadh nuair a tha thu a' sireadh fiosrachadh air-loidhne?

Thuirtear a mhòr-chuid den luchd-fhreagairt gum b' fheàrr leotha bhideothan. B' e pod-chraolaidhean am freagairt as neo-chumanta, ach chaidh an roghainn sin a thaghadh le còigeamh cuid den luchd-fhreagairt fhathast.

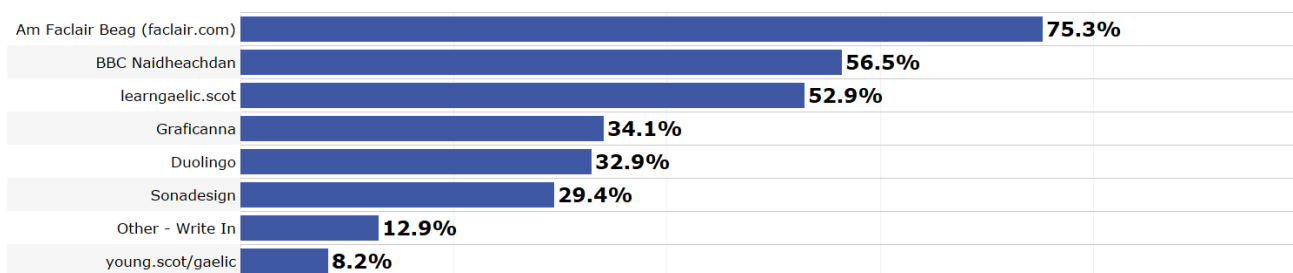
B' e ceist ioma-roghainn a bha seo, mar sin bidh iomlan nan toraidhean nas àirde na 100%.

Chaidh **Eile** a thaghadh le dithis; chaidh Google ainmeachadh le fear dhiubh agus thug am fear eile seachad freagairt a bha neo-iomchaidh.

A bheil làraich-lìn, goireasan air-loidhne, bùithtean, stòran fiosrachaidh, m.s.a.a Gàidhlig ann a tha gu sònraichte math?

B' e Am Faclair Beag (faclair.com) an goireas a chaidh ainmeachadh as trice.

B' e ceist ioma-roghainn a bha seo, mar sin bidh iomlan nan toraidhean nas àirde na 100%.

Den fheadhainn a thagh **Eile**, thug 11 seachad freagairt sgrìobhte agus tha iad seo clàraichte gu h-ìosal.

Freagairt
Google translate
BBC bitesize
Sabhal Mor Ostaig
LoveGàidhlig air Instagram
Comhairle nan leabhraichean
Brochan no Bas. The Daily Gael. Tobair an Dualchais.
Gaelic Instagram
SMO Stor data
Google translate
Chan eil gin
Tobar an Dualchais

Dè na cothroman no goireasan air-loidhne Gàidhlig a chruthaich tu nam b' urrainn dhut?

Thuig **53 neach** freagairt sgrìobhte airson a cheist seo, le trì freagairtean neo-iomchaidh. B' e àitichean sòisealta agus coimhearsnachd am moladh as cumanta a bh' aig na luchd-fhreagairt.

Goireasan/Cothroman	Freagairtean
Àitichean sòisealta & coimhearsnachd	9
Eile	8
Seanailean meadhanan sòisealta	7
Taic sgoile	4
Ceòl, dràma & ealan (bùthan-obrach m.s.a)	4
Amalachas & àbhaisteachadh air làraich "prìomh-shruthach"	4
Chan eil mi cinnteach	4
Rud sam bith	3
Geamaichean	3
Duilleagan Gàidhlig air na meadhanan sòisealta	3
Chan eil gin	3
Barrachd cothroman & goireasan ionnsachaidh	2
Ag ùrachadh nan goireasan a tha ann	2
Dreuchdan agus cothroman obrach	2
Stòr-dàta liriceach òran Gàidhlig	1
Irisean (air-loidhne air a thoirt a-steach)	1
Gifs, stiogairean agus emojis	1
A' dèanamh stiùireadh dha na cothroman agus na goireasan a tha rim faighinn	1
Dòighean air luchd-labhairt agus gnìomhachasan Gàidhlig ag aithneachadh	1
Innealan eadar-theangachaidh	1
Suidhichidhean neo-fhoirmeil	1

"Barrachd cothroman gus a' Ghàidhlig a chleachdadh ann an suidheachadh neo-fhoirmeil agus a' Ghàidhlig a thoirt a-steach do chultar nam meadhanan gnàthach oir faodaidh e a bhith gu math teann anns na dòighean aige agus 's urrainn sin stad a chuir air daoine òga agus luchd-ionnsachaidh ùra a dhol an sàs leis, leis nach eil iad a' faireachdainn cho ceangailte ris." – Chaidh am freagairt seo a sgrìobhadh sa Bheurla agus chaidh eadar-theangachadh

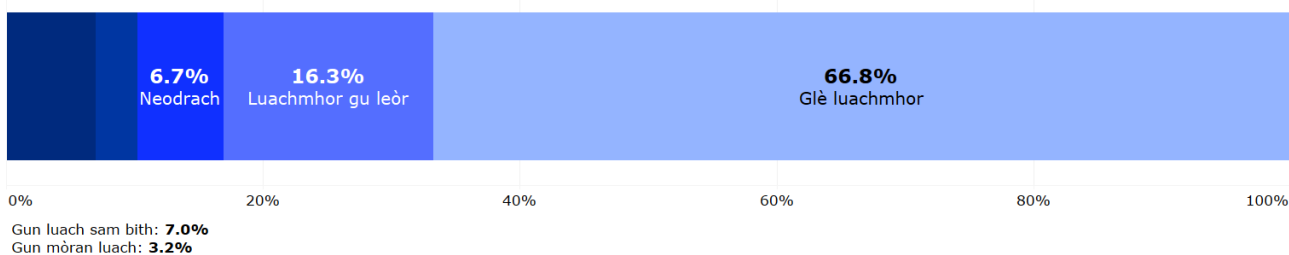
"Coimhearsnachdan far am faod daoine òga Gàidhlig a bhruidhinn air leth bhon sgoil aca agus àite neo-fhoirmeil airson a' Ghàidhlig a bhruidhinn." – Chaidh am freagairt seo a sgrìobhadh sa Bheurla agus chaidh eadar-theangachadh

Luach Cultar, Dualchas agus Cànan na Gàidhlig

Chaidh na ceistean a leanas a chur air a h-uile duine a fhreagair an suirbhidh.

Nad bheachd fhèin, dè cho luachmhor 's a tha cultar agus dualchas na Gàidhlig?

Thuirte timcheall air dà thrian gu bheil iad den bheachd gu bheil cultar agus dualchas na Gàidhlig glè luachmhor.

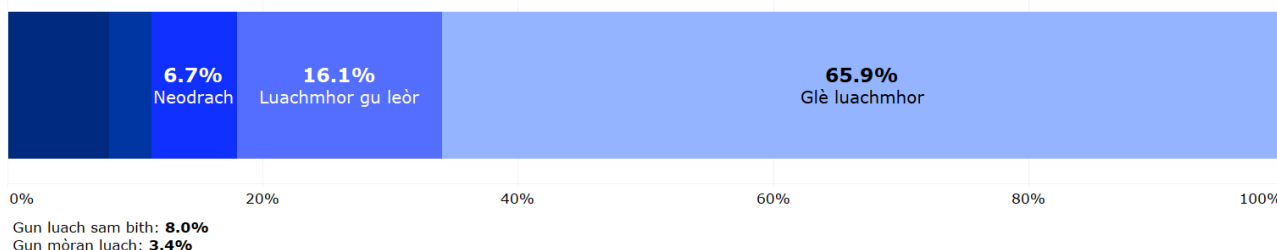
Thuirte luchd-freagairt ann am meadhan na dùthcha gun robh iad den bheachd gu bheil cultar agus dualchas na Gàidhlig luachmhor beagan na bu trice na luchd-freagairt ann am buidhnean ùghdarrasan ionadail eile.

Luach	Meadhan na Dùthcha	A' Ghàidhealtachd & na h-Eileanan an Iar	Eile
Gun luch sam bith	5.0%	7.0%	8.7%
Gun mòran luach	3.9%	2.6%	2.8%
Neodrach	5.7%	8.7%	6.9%
Luachmhor gu leòr	15.0%	20.9%	15.9%
Glè luachmhor	70.4%	60.9%	65.7%
Sampall	280	115	321

Nad bheachd fhèin, dè cho luachmhor 's a tha cànan na Gàidhlig?

Thuirtear timcheall air dà thrian gu bheil iad den bheachd gu bheil cànan na Gàidhlig glè luachmhor.

Thuirtear luchd-freagairt ann am meadhan na dùthcha agus air a' Ghàidhealtachd agus sna h-Eileanan an Iar gun robh cànan na Gàidhlig nas luachmhoire na luchd-freagairt anns na h-ùghdarrasan ionadail "Eile"

Luach	Meadhan na Dùthcha	A' Ghàidhealtachd & na h-Eileanan an Iar	Eile
Gun luach sam bith	5.4%	9.6%	9.7%
Gun mòran luach	3.2%	0.0%	4.7%
Neodrach	6.8%	6.1%	6.9%
Luachmhor gu leòr	17.9%	16.5%	14.3%
Glè luachmhor	66.8%	67.8%	64.5%
Sampall	280	115	321

3. Eòlas-Sluaigh an Luchd-fhreagairt

Dè an aois a tha thu?

Bha còrr air leth den luchd-fhreagairt (52.8%) aois 18 no nas sine. B 'e 16 agus 17 na h-aoisean as cumanta a chaidh a thaghadh.

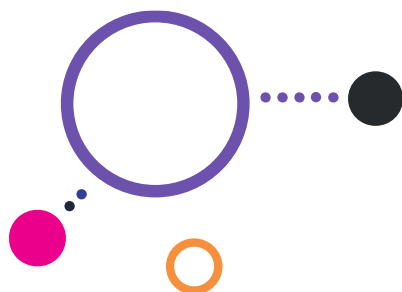
Age/ Aois	% response/ % freagairt	Age/ Aois	% response/ % freagairt
11	0.3%	19	7.5%
12	2.8%	20	4.5%
13	2.9%	21	6.4%
14	8.1%	22	6.8%
15	7.4%	23	6.1%
16	13.4%	24	4.7%
17	12.3%	25	7.0%
18	9.6%		

Dè an t-ùghdarras ionadail anns a bheil thu a' fuireach?

Bha freagairtean ann bho dhaoine a bha a' fuireach anns na 32 Ùghdarrasan Ionadail uile. Thàinig na h-àireamhan as àirde de fhreagairtean bho dhaoine a bha a' fuireach ann an Dùn Èideann agus Glaschu.

Local Authority	Ùghdarras Ionadail	%response/ % freagairt
Aberdeen City	Cathair Obar Dheathain	2.1%
Aberdeenshire	Siorrachd Obar Dheathain	3.8%
Angus	Aonghais	2.4%
Argyll & Bute	Earra-Ghàidheal is Bhòid	2.4%
City of Edinburgh	Cathair Obar Dheathain	11.6%
Clackmannanshire	Siorrachd Chlach Mhanann	1.0%
Dumfries and Galloway	Dùn Phrìs is Gall-Ghàidhealaibh	2.7%
Dundee City	Cathair Dhùn Dè	1.5%
East Ayrshire	Siorrachd Àir an Ear	0.6%
East Dunbartonshire	Siorrachd Dhùn Breatann an Ear	2.0%
East Lothian	Lodainn an Ear	1.8%
East Renfrewshire	Siorrachd Rinn Friù an Ear	0.7%
Falkirk	An Eaglais Bhreac	3.4%
Fife	Fìobha	6.8%
Glasgow City	Cathair Ghlaschu	11.3%
Highland	A' Ghàidhealtachd	9.8%
Inverclyde	Inbhir Chluaidh	1.1%
Midlothian	Lodainn Mheadhanach	1.5%
Moray	Moireibh	1.5%
North Ayrshire	Siorrachd Obar Dheathain	2.4%
North Lanarkshire	Siorrachd Lannraig a Tuath	5.6%
Orkney Islands	Arcaibh	0.1%
Perth and Kinross	Peairt is Cheann Rois	4.2%
Renfrewshire	Siorrachd Rinn Friù	2.2%
Scottish Borders	Crìochan na h-Alba	1.7%
Shetland Islands	Sealtainn	0.3%
South Ayrshire	Siorrachd Àir a Deas	2.1%
South Lanarkshire	Siorrachd Lannraig a Deas	4.1%
Stirling	Sruighlea	1.8%
West Dunbartonshire	Siorrachd Dhùn Breatann an Iar	1.1%
West Lothian	Lodainn an Iar	2.7%
Western Isles	Comhairle nan Eilean Siar	3.9%

Contact

Rowan Morris, Insight and Intelligence Officer

rowanm@young.scot

0131 313 2488

Ruairidh Hamilton, Gaelic Development Officer

ruairidhh@young.scot

0131 313 2488

Get in touch

youngscot.net

0131 313 2488

info@young.scot

[youngscot](#)

[facebook/
youngscot](#)

[@youngscot](#)

[youngscot snaps](#)

We are happy to consider requests for this document in other languages

Young Scot Enterprise is a Scottish registered charity (SC029757) and is a company limited by guarantee (202687) with its registered office at:

Rosebery House,
9 Haymarket Terrace,
Edinburgh, EH12 5EZ

